

**СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ
ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ**

Антоненко Н.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна, 3142206@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Вербицька А.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна, alverbic99@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3489-1377

**MODERN STATE AND PERSPECTIVES OF APPLICATION
OF INTEGRATED REPORTING IN UKRAINE**

Antonenko N.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine, 3142206@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Verbytska A.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine, alverbic99@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3489-1377

**СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
ИНТЕГРИРОВАННОЙ ОТЧЕТНОСТИ В УКРАИНЕ**

Антоненко Н.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, 3142206@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Вербицкая А.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, alverbic99@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3489-1377

Постановка проблеми. В результаті підписання угоди про асоціацію України з ЄС значно пришвидшилися процеси злиття вітчизняних підприємств з міжнародним співтовариством. Дана угода відкриває нові економічні можливості для українських компаній. Проте, більшість суб'єктів господарювання ще не готова до міжнародної інтеграції та роботи за новими стандартами. В першу чергу, це пов'язано з недостатністю інформації про компанію, особливо, у соціальній сфері. Зміна вимог до обліково-аналітичної інформації, необхідної для прийняття результативних та високоякісних управлінських рішень на коротко- і довгострокову перспективу, може вирішити дану проблему. При цьому необхідно розширити склад і структуру звітності, яка в даний момент містить недостатню кількість інформації для користувачів. Саме інтегрована звітність, яка поки що не одержала широкого розповсюдження з причини відсутності нормативно-правової основи, може стати новим рішенням поставленої проблеми. Об'єднання фінансової та нефінансової звітності в неподільну модель упорядкує стратегічні завдання організації, націлить на покращення якості звітності та поліпшить взаємодію із зацікавленими особами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематикою застосування інтегральних звітів про сталий розвиток українських підприємств займалось багато вітчизняних вчених-економістів, в їх числі такі як: Г. Москалюк [1], Р. Костирко [2], О. Романенко, А. Романчук [3], О. Комірна, Ю. Байрактар, Л. Смолій [4], І. Годнюк, Т. Довга, І. Васильчук [5], та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сьогоднішня економічна та ринкова ситуація в Україні визначає потребу багатьох підприємств у залученні додаткових фінансових ресурсів. За умов жорсткої ринкової конкуренції господарюючі суб'єкти намагаються покращити власний економічний стан за рахунок додатково вкладеного капіталу. Але залучити фінансові активи неможливо без підвищення рівня довіри інвесторів до об'єкта вкладень. Одним із способів вирішення такої проблеми є застосування українськими компаніями нефінансової звітності, в тому числі інтегрального звіту про сталий розвиток підприємства.

Мета статті. Основною метою написання статті є обґрунтування потреби у впровадженні нової моделі фінансової звітності в умовах переходу всіх підприємств України на міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ), вплив сучасної практики на склад і структуру звітності українських компаній та аналіз перспектив її застосування в Україні.

Виклад основного матеріалу. В сучасних умовах господарювання зростає потреба у створенні сучасної інформаційної системи, яка дасть можливість задовольнити запити всіх

зацікавлених користувачів для прийняття ними відповідних рішень. Таким інструментом, в першу чергу, є фінансова звітність. Саме фінансова звітність повинна забезпечувати користувачів повною, об'єктивною та достовірною інформацією про поточний стан і результати діяльності компанії. Вона повинна бути надійним джерелом для визначення економічного потенціалу компанії та перспективи його подальшого розвитку. Але фінансова звітність на сьогоднішній день не забезпечує користувачів інформацією про інтелектуальний капітал, вартість якого має значний вплив на ринкову вартість компанії, а також майбутню прибутковість компанії.

Наявна система фінансової звітності не здатна відобразити всієї складності бізнесу, рівень соціальної відповідальності власників і керівників, ефективність використання людських ресурсів тощо. Тому останнім часом науковці спрямували свої зусилля на пошук доцільної системи звітності, яка буде відповідати запитам користувачів інформації. Таким чином, постає питання про перехід до інтегрованої звітності, яка буде містити показники, що характеризують фінансові результати діяльності компанії, а також включають в себе нефінансові показники. Потреба у побудові новітньої моделі фінансової звітності в Україні виникає у зв'язку з переходом українських компаній на МСФЗ та їх інтеграцію у світову спільноту.

В Україні складання нефінансових звітів необов'язкове, тому їх створюють, як правило, компанії-лідери, для яких це є частиною корпоративної культури.

Метою подання фінансової звітності є інформування акціонерів, інвесторів, кредиторів про фінансові показники діяльності компанії, нефінансової – інформування працівників, населення, громадських організацій, органів влади, експертів про стан розвитку підприємства. Інтегрована звітність є засобом передачі більш повної картини діяльності компанії, що звітує, оскільки в цій звітності відображаються ризики і перспективи розвитку компанії. Інтегрована звітність підприємств також відома як «звітність сталого розвитку» або «звітність майбутнього» і має три основні складові: екологічна звітність, соціальна звітність і корпоративне управління [6, с. 67].

Актуальність інтегрованої звітності полягає в наявності прогнозів щодо коротко-, середньо- та довгострокового періоду діяльності компанії, що є дуже важливим для інвесторів. Стандартних вимог щодо складання інтегрованої звітності досі немає, але сформовані деякі загальні правила її складання, а саме: обов'язкове відображення стратегії розвитку компанії та умов його роботи; подання історичної довідки про діяльність компанії; розкриття інформації про ризики та труднощі, які виникають у компанії при досягненні перспективних цілей тощо [6, с. 67].

Важливою перевагою та відмінністю інтегрованої звітності є можливість отримувати не просто показники, які характеризують діяльність компанії та розкривають інформацію за окремими напрямками, а й можливість аналізувати взаємозв'язок цих даних в прив'язці до стратегії підприємства [7, с. 129].

Через відсутність відповідності між вітчизняним і міжнародним законодавством українські компанії, складаючи нефінансову звітність, називають її по-різному. Зустрічаються такі назви інтегрованого звіту про сталий розвиток компанії: соціальний звіт компанії «Нестле», звіт про корпоративну соціальну відповідальність корпорації «Інтел», звіт про сталий розвиток корпорації «Оболонь», звіт корпоративної соціальної відповідальності компанії «ГлаксоСмітКляйн», звіт про прогрес банку «ПУМБ» та інш. [1].

Слід зазначити, що у статті Р. Костирко про інтегровану модель звітності компаній [2, с.22], визначені основні міжнародні нормативні та методологічні акти, необхідні для підготовки та складання нефінансових звітів. До них відносяться:

-«Керівництво із звітності у сфері сталого розвитку» міжнародної організації «Глобальна ініціатива із звітності»;

-Стандарти серії AA1000 Міжнародного інституту соціальної та етичної звітності;

-Міжнародний стандарт бухгалтерської звітності №1;

-Декларація G8 «Зростання і відповідальність у світовій економіці».

Враховуючи вищевказані міжнародні акти, що регулюють процеси створення нефінансових звітів, необхідно зазначити, що на сьогодні існують проблеми, пов'язані з доступністю та зрозумілістю норм, вимог та правил іноземного законодавства. Тобто, на даний момент основною проблемою на шляху до впровадження нефінансової звітності є відсутність єдиної державної нормативно-методологічної бази і, як наслідок, недостатня розробленість стандартів оцінки та деталізації нефінансових показників підприємств.

На противагу зазначеному вище, А. Романчук стверджує, що для українських господарюючих суб'єктів однією з найбільших перешкод при введенні практики інтегрованих звітів є питання зростаючих внутрішніх координаційних витрат на складання нефінансової звітності [3].

Особливістю корпоративної соціальної відповідальності в Україні є відсутність системності у розвитку процесів соціалізації бізнесу, з чого випливає питання про формування всеохоплюючої системи ефективних інструментів об'єктивної оцінки рівня відповідальності компаній перед суспільством.

Значний внесок у дослідження інструментарію моніторингу української практики соціальної відповідальності вносить праця Л. Смолій [4], в якій засвідчено, що в даний період одними з найбільш розповсюджених засобів публікації інформації про соціальну відповідальність організації є інтегрована нефінансова звітність, соціальні рейтинги, анкетування або опитування респондентів та соціальний аудит.

Л. Смолій встановила, що переважна більшість вітчизняних компаній взагалі не приділяють уваги питанням оприлюднення власної політики соціальної відповідальності та її результативності. На думку вченої, в основному це пов'язано з відсутністю ефективних технологій моніторингу соціальної відповідальності в Україні. Погоджуємось з думкою, що для поліпшення ситуації необхідне формування загальноприйнятої стратегії та єдиної державної політики в даній сфері.

Існує нагальна потреба в адаптації українського законодавства до міжнародних стандартів корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. А наступним етапом повинна стати розробка заходів стимулювання та популяризації практик соціальної відповідальності в суспільстві [4].

Суттєва переорієнтація національних товаровиробників на європейське бізнес-оточення розкриває перед великими компаніями, акціонерними товариствами нові можливості, перспективи, вимоги і в тому числі ризики.

Ідею інтегрованої звітності погодили і затвердили Всесвітня рада підприємців із сталого розвитку (WBSCD), Глобальна ініціатива із звітності (GRI), а також Конференція ООН із сталого розвитку (Ріо+20), яку було проведено у 2012 р.

На Конференції ООН представники 196 держав у заключному документі вказали, що «наявність стандартизованої, інтегрованої звітності за показниками корпоративного сталого розвитку є основою для переходу до більш стійкої фінансово-економічної системи. Реальне врахування аспектів сталого розвитку при прийнятті інвестиційних рішень буде можливим в тому випадку, якщо інформація про діяльність компанії надаватиметься разом зі звичайною інформацією про стратегії, керування, операційні та фінансові показники, що є фундаментом для аналізу та прийняття інвестиційних рішень» [8].

Економічна наука та світова практика показали, що на сьогоднішній день «інвестори мають більш високі вимоги з приводу розкриття інформації та керування ризиками до фірм, які є їх партнерами. Натомість, вони не вилучають з об'єкта вкладень свої інвестиції, а навпаки, співпрацюють з ними для того, щоб досягти значних результатів» [9].

Перевагами складання інтегрованої звітності вчені-економісти вважають [10]: зручність для зацікавлених осіб, особливу увагу до проблем сталого розвитку; формування засад для прийняття оперативних управлінських рішень; детальне розуміння особливостей бізнесу; одержання інформації щодо галузевих напрямів розвитку; затвердження єдиних корпоративних цінностей в компанії; узгодження даних звіту із запитамі інвесторів та високий рівень довіри у стосунках з основними зацікавленими сторонами.

Українські компанії вже мають досвід соціально відповідального ведення бізнесу, в тому числі, підготовки нефінансової звітності. Корпорація «Донбаська паливно-енергетична компанія (ДТЕК) є першою компанією, яка приєдналася до використання принципів Глобального договору ООН в Україні. Свій перший нефінансовий звіт компанія опублікувала у 2008 році під назвою «Енергія лідера: соціальний вимір», який базувався на міжнародному стандарту GRI та пройшов незалежний аудит. У 2010 році було оприлюднено другий нефінансовий звіт «Ера сталого зростання. Контури майбутнього». Перший інтегрований річний звіт «Ефективність. Стійкість» містив у собі, окрім фінансових, ще й не фінансові показники і був опублікований в 2013 році.

Виділяють чотири категорії компаній, яких цікавить інформація інтегрованої звітності щодо забезпечення інвестиційної привабливості [11] (рисунок 1).

Перспективи розвитку сучасної моделі інтегрованої звітності полягають у розробленні методологічної бази та перевірки її достовірності. Надалі інтегрована звітність має бути спрямована на такі ключові аспекти, як розробка системи показників, які об'єднують фінансовий і нефінансовий звіти, способи одержання інформації, користування інформацією різноманітних систем забезпечення (моніторингу, управлінського обліку, аналізу стійкого розвитку) в ході підготовки інтегрованої звітності.

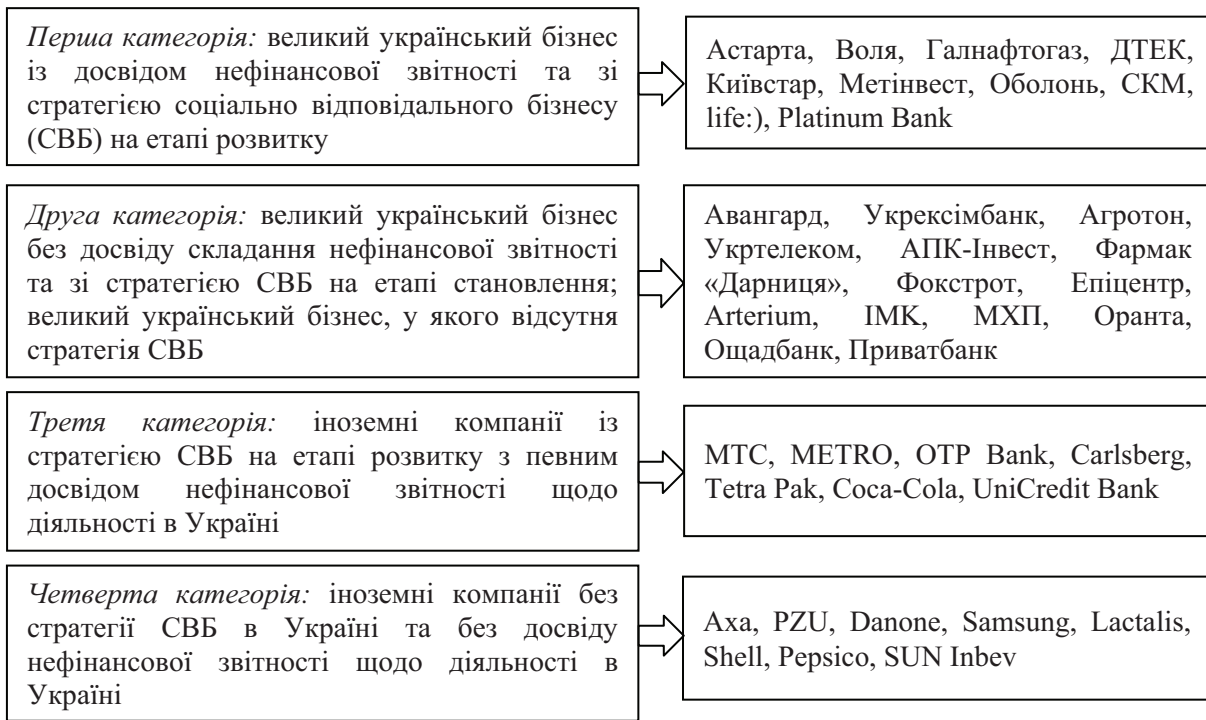

Рисунок 1 – Категорії компаній щодо підготовки нефінансової звітності
 Figure 1 – Categories of companies for the preparation of non-financial reporting

Інтегрована звітність є важливою для розвитку соціально відповідального бізнесу з наступних причин [12]: заохочення компаній до розвитку соціально відповідального бізнесу; використання інформації інтегрованої звітності інвесторами, партнерами, управлінцями з метою оцінки бізнесу; узаконення українського бізнесу на світовому ринку.

В основу підготовки інтегрованого звіту покладено такі основні принципи [2]: стратегічна спрямованість; зрозумілість і прозорість інформації; своєчасність та орієнтація на майбутнє; залучення зацікавлених сторін; достовірність, стислість і суттєвість інформації. Ці принципи є методологічною основою визначення змісту інтегрованого звіту за такими базовими елементами [2]: опис діяльності компанії та бізнес-моделі; фактори середовища, в якому працює компанія, його ризики і перспективи; стратегічні цілі та стратегія їх досягнення; особливості корпоративного управління; система показників стійкого розвитку та виробничих показників; прогноз на перспективу; аналіз нефінансових результатів.

На думку фахівців можна виділити наступні вигоди нефінансової звітності для вітчизняних компаній: 1) допомога в розширенні процесу керування. При підготовці такого звіту компанія має можливість дати об'єктивну оцінку нефінансовим ризикам, розглянути стратегію своєї компанії тощо; 2) зростання довіри до компанії. Для співробітників соціальна звітність є вагомим мотиватором, пояснюючи соціальну роль їх роботи. Бізнес партнери, державні органи, споживачі аналогічно формують своє відношення до компанії, беручи до уваги наявність нефінансової звітності; 3) підвищення прозорості компанії. Існування нефінансової звітності паралельно з фінансовою дає можливість зацікавленим сторонам володіти інформацією про соціальні та екологічні аспекти функціонування компанії з урахуванням інформації про економічні результати. Таким чином, можна ефективно оцінити ризики бізнесу, що є важливою складовою оцінки діяльності компаній з боку інвесторів, акціонерів та кредиторів; 4) зміцнення ділових відносин.

Висновки. Як свідчить світовий та вітчизняний досвід, оприлюднення нефінансової звітності дозволяє компаніям: створити позитивний імідж та надійну репутацію, підвищити рівень зацікавленості інвесторів; дати доступ до новітніх джерел фінансування та нових ринків збуту; сприяє зростанню вартості нематеріальних активів та непрямого зростанню прибутку через поліпшення якості керування людськими ресурсами тощо. Розвиток нефінансової звітності в Україні відбувається дуже повільно. За останні роки збільшилась кількість українських компаній, що складають інтегровану звітність, а це значно підвищує їх інвестиційну привабливість як на вітчизняному, так і на світовому ринку. Таким чином, подальший розвиток складання нефінансової

звітності та використання світового досвіду у цій сфері дозволить Україні вийти на новий рівень свого соціального та економічного розвитку.

На даний момент, основною проблемою, що виникає перед вітчизняними підприємствами, на шляху до впровадження нефінансової звітності є: відсутність єдиної державної нормативно-методологічної бази і, як наслідок, недостатня розробленість стандартів оцінки та деталізації нефінансових показників підприємств. Для українських господарюючих суб'єктів однією з найбільших перешкод при введенні практики інтегрованих звітів є питання зростаючих внутрішніх координаційних затрат на складання нефінансової звітності. Існує нагальна потреба в адаптації українського законодавства до міжнародних стандартів корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і розробці заходів стимулювання та популяризації практик соціальної відповідальності в суспільстві.

Узагальнюючи усе вищенаведене, можна зробити висновок про те, що саме інтегрована звітність на сьогодні та в найближчому майбутньому є одним із основних критеріїв, за яким вітчизняні компанії зможуть залучати потенційних інвесторів для розширення бізнесу та підвищення продуктивності компанії.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Москалюк Г. О. Нефінансова звітність у реалізації концепції сталого розвитку в Україні / Г. О. Москалюк // Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: монографія / під ред. В. Ф. Максимової. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – С. 323-373.
2. Костирко Р. О. Інтегрована модель звітності компаній: передумови, принципи, складові / Р. О. Костирко // Економіка України. — 2013. — № 2(615). — С. 18–28.
3. Романчук А. Л. Нефінансова (соціальна) звітність: сучасне розуміння та вітчизняна практика впровадження / А. Л. Романчук // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Вип. III. – Економ. науки. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2016 — С. 306.
4. Смолій Л. В. Моніторинг соціальної відповідальності українських компаній: цілі, інструментарій, результати / Л. В. Смолій // Japanese Journal of Fundamental and Applied Studies, «Tokyo University Press». – 2015. – № 1(9). – С. 286–293.
5. Васильчук І. П. Нефінансова звітність як інструмент управління сталим розвитком корпорацій / І. П. Васильчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: Серія: Економіка і менеджмент. 2015. Вип. 11. – С. 212-215.
6. Домашенко Ю. В. Інтегрована звітність: вдосконалений облік операцій як показник ефективності діяльності / Ю. В. Домашенко // Економічний вісник. – 2013. – № 1. – С. 65-72.
7. Сивак О. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на надання благодійної допомоги як елементом соціального капіталу підприємства: дис. ... канд. економ. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – Житомир, 2016. – 291 с.
8. Интегрированная отчетность [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ir.org.ru/ob-integrirovannoj-otchetnosti/istoriya-io>.
9. Воздействие. Трансформируя бизнес, изменяя мир. Глобальный договор ООН [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://media.rspp.ru/document/1/0/b/0b6f188c0089f0a08c042f87a192113a.pdf>
10. Барсола И. Планирование процесса подготовки нефинансовой отчетности [Электронный ресурс] / И. Барсола // KPMG. – 2011. – Режим доступа: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2014/01/GS-Magazine-july2012-ru.pdf>
11. Давидюк Т.В. Социальная отчетность в Украине как инструмент управления человеческим капиталом [Электронный ресурс] / Т.В. Давидюк // Міжнародний збірник наукових праць Житомирського державного технологічного університету. – 2011. – № 3(21). – С. 96-101. – Режим доступа: <http://eztuir.ztu.edu.ua/55/1/11.pdf>.
12. Інтегрована звітність. Аналітичний огляд. Липень 2013 [Електронний ресурс] // Спільнота «Соціально відповідальний бізнес». – Режим доступу: http://www.svb.org.ua/sites/default/files/csr_ukraine_white_paper_2013_july_integrated_reporti ng.pdf.

REFERENCES

1. Moskaliuk H.O. (2014) Nefinansova zvitnist u realizatsii kontseptsii staloho rozvytku v Ukraini [Non-financial reporting in the implementation of the concept of sustainable development in Ukraine]. *Oblik i control v upravlinni ekonomichnoiu stiikestiu pidprijemstv v umovakh hlobalizatsii – Accounting and*

control in managing the economic stability of enterprises in a globalizing environment. V.F.Maksimova (Ed.), 323- 373, Odessa: ONEU [in Ukrainian].

2. Kostyrko R. O. (2013) Intehrovana model zvitnosti kompanii: peredumovy, pryntsypy, skladovi [Integrated reporting model of companies: preconditions, principles, components]. *Ekonomika Ukrainy – Ukraine economy*, 2 (615), 18-28 [in Ukrainian].

3. Romanchuk A.L. (2016) Nefinansova (sotsialna) zvitnist: suchasne rozuminnia ta vitchyzniana praktyka vprovadshennia [Non-financial (social) reporting: modern understanding and domestic implementation practice], *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu KNTEU – Bulletin of the Chernivtsi Trade and Economic Institute of KNTEU*, 3, 306, Chernivtsi: CHTEI KNTEU [in Ukrainian].

4. Smoliy L.V. (2015) Monitorinh sochialnoi vidpovidalnosti ukraïnskikh kompanii: tsili, instrumentariy, rezultaty [Monitoring the social responsibility of Ukrainian companies: goals, tools, results], *Japanese Journal of Fundamental and Applied Studies*, «Tokyo University Press», 1(9), 286-293 [in Ukrainian].

5. Vasilchuk I.P. (2015) Nefinansova zvitnist iak instrument upravlinnia stalym rozvytkom korporatsiy [Non-financial reporting as a management tool for the sustainable development of corporations], *Naukoviy visnyk Mizhnarodnocho humanitarnocho universytetu – Scientific Herald of the International Humanitarian University*, 11, 212-215 [in Ukrainian].

6. Domashenko Yu.V. (2013) Integhrovana zvitnist: vdoskonalenyi oblik operatsiy iak pokaznyk efektyvnosti diialnosti [Integrated reporting: improved transaction accounting as an indicator of performance], *Ekonomichnyi visnyk – Economic Herald*, 1, 65-72 [in Ukrainian].

7. Syvak O.B. (2016) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia vytratamy na nadannia blachodiynoi dopomogy iak elementom sotsialnocho kapitalu pidpriemstva [Accounting and analytical provision of cost management for the provision of charity as an element of the social capital of the enterprise] Candidate's thesis. Zhytomir [in Ukrainian].

8. Integrirovannaya otchetnost [Integrated reporting]. Retrieved from <http://ir.org.ru/ob-integrirovannoy-otchetnosti/istoriya-io> [in Russian].

9. Vozdeystviye. Transformiruya biznes, izmenyaya mir. Globalnyy dogovor OON [Impact. Transforming business, changing the world. United Nations Global Compact] Retrieved from <http://media.rspp.ru/document/1/0/b/0b6f188c0089f0a08c042f87a192113a.pdf> [in Russian].

10. Barsola I. (2011) Planirovaniye protsessa podgotovki nefinansovoy otchetnosti [Planning the process of preparing non-financial reporting]. KPMG. Retrieved from <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2014/01/GS-Magazine-july2012-ru.pdf> [in Russian].

11. Davidyuk T.V. (2011) Sotsialnaya otchetnost v Ukraine kak instrument upravleniya chelovecheskim kapitalom [Social reporting in Ukraine as a tool for managing human capital] [in Russian], *Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats Zhitomirskocho derzhavnocho technologichnocho universytetu – International Zbirnik naukovih prats Zhytomir State Technological University*, 3 (21), 96-101. Retrieved from <http://eztuir.ztu.edu.ua/55/1/11.pdf> [in Russian].

12. Intehrovana zvitnist. Analitychnyi ochlyad. Lypen 2013 [Integral link. Analytic look. July 2013] *Spilnota «Sotsialno-vidpovidalnyi biznes» – Spilnost "Socially Vidpovidalny business"* Retrieved from http://www.svb.org.ua/sites/default/files/csr_ukraine_white_paper_2013_july_integrated_reporti ng.pdf [in Ukrainian].

РЕФЕРАТ

Антоненко Н.В. Сучасний стан і перспективи застосування інтегрованої звітності в Україні / Н.В. Антоненко, А.І. Вербицька // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К.: НТУ, 2019. – Вип. 2 (44).

В статті обґрунтована необхідність запровадження в Україні нової моделі інтегрованої звітності, яка базується на статистичних, соціальних, екологічних, фінансових та нефінансових показниках розвитку підприємства. Інтегровану звітність розглянуто як інструмент, що в найближчий час зможе забезпечити адекватну оцінку ефективності діяльності компаній, корпорацій, а також підприємств будь-якої форми власності. Об'єднання фінансової та нефінансової звітності в неподільну модель націлює фінансистів на покращення якості звітності та поліпшення взаємодії керівництва підприємств із зацікавленими в інвестуванні особами. Інтегрована звітність на сьогодні та в найближчому майбутньому є одним із основних критеріїв, за яким вітчизняні компанії зможуть залучати потенційних інвесторів для розширення бізнесу та підвищення продуктивності компанії.

Доведено, що інтегрована звітність дозволяє бізнесу отримувати додатковий капітал з огляду на перспективи сталого розвитку компаній. Використання інформації, яку надає інтегрована

звітність, дозволяє інвесторам, партнерам, управлінцям проводити поглиблений аналіз бізнес-процесів.

При проведенні дослідження були виявлені проблеми щодо адаптації українського законодавства до міжнародних стандартів корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і розробки заходів стимулювання та популяризації практик соціальної відповідальності в суспільстві. Для українських господарюючих суб'єктів однією з найбільших перешкод при введенні практики інтегрованих звітів є питання зростаючих внутрішніх координаційних затрат на складання нефінансової звітності.

В статті доведено, що недостатня розробленість стандартів оцінки та деталізації нефінансових показників підприємств сповільнює процедуру складання інтегрованої звітності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ, СТАЛИЙ РОЗВИТОК, СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, НЕФІНАНSOVA ЗВІТНІСТЬ, ІНВЕСТОР, НЕФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

ABSTRACT

Antonenko N.V., Verbytska A.I. Modern state and perspectives of application of integrated reporting in Ukraine. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2019. – Issue 2 (44).

The article substantiates the necessity of introducing in Ukraine a new model of integrated reporting based on statistical, social, environmental, financial and non-financial indicators of enterprise development. Integrated reporting is considered as an instrument that in the near future will be able to provide an adequate assessment of the effectiveness of companies, corporations, and enterprises of any form of ownership. The unification of financial and non-financial reporting into an indivisible model targets financiers to improve reporting quality and improve the interaction of management of enterprises with those interested in investing. Integrated reporting today and in the near future is one of the main criteria by which domestic companies will be able to attract potential investors to expand their business and increase their productivity.

Integrated reporting is proven to allow businesses to receive additional capital based on the prospects for sustainable development of companies. The use of information provided by integrated reporting enables investors, partners, and managers to conduct in-depth analysis of business processes.

During the research, problems were identified regarding the adaptation of Ukrainian legislation to international standards of corporate social responsibility and the development of measures to stimulate and popularize social responsibility practices in society. For Ukrainian business entities, one of the biggest obstacles to the introduction of the practice of integrated reports is the growing internal coordination costs for the preparation of non-financial reporting.

It is proved in the article that insufficient development of standards for estimating and detailing non-financial indicators of enterprises slows down the procedure of compilation of integrated reporting.

KEYWORDS: INTEGRATED REPORTS, SUSTAINABLE DEVELOPMENT, SOCIAL RESPONSIBILITY, NON-FINANCIAL REPORTING, INVESTOR, NON-FINANCIAL INDICATORS

РЕФЕРАТ

Антоненко Н.В. Современное состояние и перспективы использования интегрированной отчетности в Украине / Н.В. Антоненко, А.И. Вербицкая // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2019. – Вып. 2 (44).

В статье обоснована необходимость внедрения в Украине новой модели интегрированной отчетности, которая базируется на статистических, социальных, экологических, финансовых и нефинансовых показателях развития предприятия.

Интегрированная отчетность рассмотрена как инструмент, который в ближайшее время сможет обеспечить адекватную оценку эффективности деятельности компаний, корпораций, а также предприятий любой формы собственности. Объединение финансовой и нефинансовой отчетности в неделимую модель нацеливает финансистов на улучшение качества отчетности и улучшение взаимодействия руководства предприятий с заинтересованными в инвестировании лицами. Интегрированная отчетность сегодня и в ближайшем будущем является одним из основных критериев, руководствуясь которыми отечественные компании смогут привлекать потенциальных инвесторов для расширения бизнеса и повышения производительности компании.

Доказано, что интегрированная отчетность позволяет бизнесу получать дополнительный капитал с учетом перспективы устойчивого развития компаний. Использование информации,

предоставляемой интегрированной отчетностью, позволяет инвесторам, партнерам, управленцам проводить углубленный анализ бизнес-процессов.

При проведении исследования были выявлены проблемы по адаптации украинского законодательства к международным стандартам корпоративной социальной ответственности бизнеса и разработке мер стимулирования и популяризации практик социальной ответственности в обществе. Для украинских хозяйствующих субъектов одним из самых больших препятствий при введении практики интегрированных отчетов является вопрос растущих внутренних координационных затрат на составление нефинансовой отчетности.

В статье доказано, что недостаточная разработанность стандартов оценки и детализации нефинансовых показателей предприятий замедляет процедуру составления интегрированной отчетности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНТЕГРИРОВАННАЯ ОТЧЕТНОСТЬ, УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ, СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ, НЕФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ, ИНВЕСТОР, НЕФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

АВТОРИ:

Антоненко Надія Василівна, Національний транспортний університет, старший викладач кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: 3142206@gmail.com, тел. +380963142206, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 424, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Вербицька Аліна Ігорівна, Національний транспортний університет, студентка факультету менеджменту, логістики та туризму спеціальності 071 «Облік і оподаткування», e-mail: alverbic99@gmail.com, тел. +380951273067, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, orcid.org/0000-0003-3489-1377

AUTHOR:

Antonenko Nadiia, National Transport University, senior lecturer department of finance accounting and audit, e-mail: 3142206@gmail.com, tel. +380963142206 Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko str., 1, of. 424, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Verbytska Alina, National Transport University, student of faculty of management, logistics and tourism, specialty 071 "Accounting and taxation", e-mail: alverbic99@gmail.com, тел. +380951273067, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko str., 1, orcid.org/0000-0003-3489-1377

АВТОРЫ:

Антоненко Надежда Васильевна, Национальный транспортный университет, старший преподаватель кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: 3142206@gmail.com, тел. +380963142206, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленко, 1, к. 424, orcid.org/0000-0003-1478-6668

Вербицкая Алина Игоревна, Национальный транспортный университет, студентка факультета менеджмента, логистики и туризма специальности 071 «Учет и налогообложение», e-mail: alverbic99@gmail.com, тел. +380951273067, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленко, 1, orcid.org/0000-0003-3489-1377.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Потій В.З., доктор економічних наук, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана, Київ, Україна.

Базиліук А.В., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, зав. кафедрою фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна.

REVIEWER:

Potii V.Z., Ph.D., Economics (Dr.), professor of the department of corporate finance and controlling, Kyiv National Economic University by V. Hetman, Kyiv, Ukraine.

Baziliuk A.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, head of department of finance, accounting and audit, Kyiv, Ukraine.